

Dünya

Ne Konuşuyor?

1 - 15 Haziran 2024 | YIL: 3 / SAYI: 57

G7 ITALIA

G7 Ne İşe Yarar?

**Avrupa Birliği Çin'in
Sübvansiyonlarına
Ayak Uyduramaz**

**Yirmi Yıllık Avrupa Doğu-Batı
Hane Halkı Gelir Yakınsaması**

YÖNETİCİ ÖZETİ

- **Çin** hükümeti **gelişmiş yerli** üretim tedarik zinciri oluşturmayı hedeflemektedir. Çin'in içerideki üreticileri destekleyerek onları dış müdahalelerden korumayı planlaması Avrupalı üreticileri tedirgin etmiştir. **Avrupa Birliği'nin** genel endüstriyel gücüne bakıldığında orta ölçekli gelişmiş firmalardan oluşurken, Çin'in gelişmiş firmaları ile mücadele etmek zorunda olması önemli bir sorunu gün yüzüne çıkarmaktadır. Çin'in Avrupa'ya **elektrikli araç** ihracatı sürekli artarken, Avrupalı üreticilerin endişeleri de aynı doğrultuda artmaktadır.
- **G7**, her yıl üye ülkelerin bir araya gelip (**ABD, Birleşik Krallık, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya ve Kanada**) küresel ekonomi yönetimi, uluslararası güvenlik ve yapay zekâ gibi konuları görüştüğü bir gruptur. G7 grubu Rusya – Ukrayna savaşı sonrası Rusya'ya yönelik **ağır yaptırımlar** uygularken, Çin'in **Bir Kuşak Bir Yol** girişimine alternatif olarak küresel altyapı yatırım programını işleme almıştır. G7 başlangıçta ekonomik ve politik konularda iş birliği yapma amacıyla kurulsa da Kanada'nın katılımıyla Soğuk Savaş politikaları grubun gündemine dahil olmuştur. G7 ülkelerinin toplam **GSYH'si** otuz yıl önce küresel ekonominin **%70'ini** oluştururken, günümüzde sadece **%43'ünü** oluşturmaktadır.
- Almanya otomotiv sektöründe faaliyetler mayıs ayında kötüleşmiştir. Sektördeki faaliyetleri puanlayan göstergeye göre, nisan ayında -2,4 puan olan iş durumu mayıs ayında -8,6 puana gerilemiştir. Teknolojiler Merkezi Direktörü, **ABD ve Avrupa'nın** elektrikli otomobil konusunda **Çin** ile yaşadığı anlaşmazlıklara Çin'den gelecek tepkinin Alman otomotiv sektörünü ciddi şekilde etkileyeceğini belirtmiştir. Otomotiv sektörü kazanç durumu göstergesi ise eylül ayında -2,0 puandan -17,8 puana kadar gerilemiştir.
- **Çin Dışişleri Bakanı, Türkiye Dışişleri Bakanı** Hakan Fidan'ı ağırlamış ve ülkesinin küresel güç politikalarına karşı koyabilmek adına Türkiye ile stratejik uyumu güçlendirmeye hazır olduklarını ifade etmiştir. Çin kaynaklarından yapılan açıklamalara göre Fidan, Türkiye'nin tek Çin ilkesine saygı duyduğunu

ve Çin'in toprak bütünlüğüne zarar verebilecek her türlü faaliyetlere izin vermeyeceğini ifade etmiştir. Fidan, toplantı sırasında **BRICS'in** ekonomi açısından Türkiye için Avrupa Birliği'ne iyi bir alternatif olabileceğini söylemiştir. Ayrıca Fidan, Türkiye'nin hem Avrupa Birliği hem de BRICS üyesi ülkeler ile farklı platformlarda birçok iş birliği fırsatlarını araştırdığını da belirtmiştir.

- Küresel Güney'de yer alan ve dikkat çeken altı ülke vardır. Bu ülkeler; **Brezilya, Türkiye, Hindistan, Endonezya, Suudi Arabistan ve Güney Afrika'dır**. Altı ülkenin tamamı G20 üyesi olurken aynı zamanda hem jeopolitikada hem de jeoekonomide oldukça aktiftir. Günümüzde ülkeler tedarik zincirini kendilerine yakın rotalara göre veya aynı görüşü, ortak çıkarı güden ülkelere yakın kurulması üzerine bir politika izlemektedir. Altı devletin her biri belirli konularda ABD veya Çin'e doğru yönelirken; yarı iletken, yapay zekâ, kuantum teknolojisi, 5G telekomünikasyon ve biyoteknoloji istisna olmak kaydıyla altı ülkenin de ticaret yapabilmek için Çin ve ABD arasında bir seçim yapmak zorunda kalacağı söylenmektedir.
- **Ulusal Karşı İstihbarat ve Güvenlik Merkezi** Direktörü, Çin'in siber olaylarda en üretken aktör olduğunu belirtirken, aynı zamanda **fidye yazılım** taleplerinde yüzde yüz oranında bir artış yaşandığını söylemiştir. Siber olaylardaki artış ve Çinli aktörlerinin kullandığı gelişmiş taktikler, geleneksel savunma önlemlerinin artık yeterli olmadığını göstermektedir. Hükümet ve iş dünyası liderleri, tehditler kadar hızlı gelişen dinamik **siber güvenlik** çerçevesini benimseyerek yenilik yapmalıdırlar. İş dünyası liderleri, altyapının modernizasyonunu savunmalı ve buna yatırım yapmalı, sistemlerin esnek olmasını ve siber aksaklıklar karşısında bağımsız olarak çalışabilmesini sağlamalıdır.

DÜNYA NE KONUŞUYOR?

1-15 Haziran 2024

Bu Rapor, **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)** tarafından özel olarak hazırlanmıştır.

Bu yayının tüm hakları KOSAM'a aittir. KOSAM'ın izni olmadan yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek sureti ile alıntı yapılabilir. Bu yayındaki tüm fikirler tamamen derlenen enstitüler, yayınlayan yazarlara aittir ve KOSAM'ın yayın politikalarını yansıtmamaktadır.

COPYRIGHT © 2024

KOSAM - Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi

Akabe Mah. Alaaddin Kap Cd. No:130 D:H, 42020 Karatay / Konya TÜRKİYE

Tel: 0539 897 21 01

www.kosam.org

info@kosam.org

İçindekiler

A. EKONOMİ	1
1. Alman Otomotiv Sektöründeki Faaliyetler Durağanlaşıyor / IFO Institute (Almanya).....	1
2. Süper Fabrikalardan Süper Aletlere / Xinhua Silk Road (Çin).....	1
3. Alman Perakende Sektöründe İş Ortamı İyileşme Gösteriyor / IFO Institute (Almanya)	3
4. ABD Batarya Savaşını Nasıl Kazanabilir? / Foreign Affairs (ABD).....	3
5. Japon Yarı İletken Endüstrisinin Rönesansı / Brookings Institution (ABD).....	5
6. FAO Gıda Fiyat Endeksi Mayıs Ayında Üst Üste Üçüncü Artışını Gösterdi/ The Food and Agriculture Organization (İtalya)	6
7. Avrupa Birliği Çin'in Sübvansiyonlarına Ayak Uyduramaz / Bruegel (Belçika)	9
8. Xi Neden Çin Ekonomisini Düzeltmiyor? / Foreign Policy (ABD)	10
B. POLİTİKA	12
1. Çin Küresel Güç Siyasetini Üstlenmek İçin Türkiye ile Daha Yakın İlişkiler Kurmaya Çalışıyor / South China Morning Post (Hong Kong)	12
2. Hint Demokrasisinin Zaferi / The Economist (İngiltere)	13
3. Arjantin Neden Dolara Geçebilir? / Geopolitical Intelligence Services (Lihtenştayn)	15
4. Bir Sonraki Avrupa Parlamentosunu Kim Oluşturacak? / The Economist (İngiltere)	17
5. G7 Ne İşe Yarar? / Council on Foreign Relations (ABD)	18
6. Yeni Veriler Rekor Sayıda Silahlı Çatışmaları Gösteriyor / The Peace Research Institute Oslo (Norveç).....	19
7. Rusya'nın Politika Gündemi / American Foreign Policy Council (ABD).....	21
8. 6 Ülke Jeopolitiğin Geleceğine Yön Verecek / Foreign Policy (ABD)	22
C. ÇEVRE	24
1. Karbon Fiyatlandırma Zorunluluğu / Financial Express (Hindistan).....	24
2. Kuzey Kore'nin Tuhaf Balon Taktikleri: Güney Kore'ye Çöp Göndermek / The Heritage Foundation (ABD).....	25
3. Pakistan'da 2022 Yılında Yaşanan Sel Felaketinde Kırsal Kesimdeki Yoksul Nüfusun Durumu / International Growth Centre (Birleşik Krallık)	26

D. SOSYAL.....	28
1. Trump Eleştirdiği TikTok'a Üye Oldu / TIME (ABD).....	28
2. Yirmi Yıllık Avrupa Doğu-Batı Hane Halkı Gelir Yakınsaması / Bruegel (Belçika)	29
3. Yetersiz Güvenlik ve Sosyal Sözleşme / Catalyst (ABD)	30
E. TEKNOLOJİ.....	32
1. Çin'den Gelen Siber Tehditler Artıyor: İş Dünyası Liderlerinin Bilmesi Gerekenler / American Enterprise Institute (ABD)	32
2. AB Siber Güvenlik Endeksi'nin Küresel Ölçekte Uygulanması / Observer Research Foundation (Hindistan)	33
F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER	35

Bu rapor KOSAM tarafından
özel olarak hazırlanmıştır.
www.kosam.org

A. EKONOMİ

1. Alman Otomotiv Sektöründeki Faaliyetler Durağanlaşıyor / IFO Institute (Almanya)

Almanya otomotiv sektörü mayıs ayında yavaşlamıştır. Sektördeki faaliyetleri puanlayan göstergeye göre, nisan ayında -2,4 puan olan iş durumu mayıs ayında -8,6 puana gerilemiştir. IFO Enstitüsü Endüstriyel Organizasyon ve Yeni Teknolojiler Merkezi Direktörü Oliver Falck, **ABD** ve **Avrupa'nın** elektrikli otomobil konusunda **Çin** ile yaşadığı anlaşmazlıklara Çin'den gelecek tepkinin Alman otomotiv sektörünü ciddi şekilde etkileyeceğini belirtmiştir.

İş durumu göstergesi 2022 yılı Ekim ayından bu yana ilk kez negatif bölgeye gerilemiştir. Otomotiv sektöründe faaliyet gösteren hem üreticiler hem de tedarikçiler önümüzdeki aylarda da durumun kötüleşmeye devam edeceğini öngörmektedir. Otomotiv sektörü kazanç durumu göstergesi ise eylül ayında -2,0 puandan -17,8 puana kadar gerilemiştir. Mevcut şartlar altında birçok otomotiv şirketi maliyetleri azaltma adına daha az personelle çalışma planları yapmaktadır.

Erişim: <https://www.ifo.de/en/facts/2024-06-04/sentiment-german-automotive-cooling-down>

Anahtar Kelimeler: Almanya, Otomotiv Sektörü, Ekonomi, İş.

2. Süper Fabrikalardan Süper Aletlere / Xinhua Silk Road (Çin)

Çin, yeni üretim güçlerini geliştirme ve teknolojik inovasyonu destekleme adına yeni bir yol haritası belirlemiştir. Büyük ölçekli tesislerden yüksek kaliteli robotlara, otomobillerden biyotıbbaya kadar yeni kalifiyeli üretim güçleri Çin'deki üretim sürecini daha etkili ve insanların hayatını daha iyi hale getirdiği vurgulanmıştır. Robot, yapay zekâ, endüstriyel internet ve büyük veri gibi ileri teknolojilerin benimsenmesi aşına olunan geleneksel fabrika ortamlarını dönüştürmektedir. **Şangay**, Çin'deki **robot yoğunluğunu ölçen** -10.000 çalışana düşen robot sayısı- **ilk şehir** olmuştur. 2025 yılında

Şangay'da robot yoğunluğunun her 10.000 çalışan için 500 robot olması beklenmektedir. **Şangay Otomotiv Endüstri Şirketi'nin** fabrikasında 400'ün üzerinde robot çalışırken, yeni bir aracın üretim bandından inmesi sadece 70 saniye sürmektedir.

Kaynak: Xinhua

Şangay merkezli JKA Robotics fabrikasında irili ufaklı küçük işlevsel robotlar üretilirken, şirket başkanı Li Mingyang yapay zekâ ve büyük veriye dayanarak robotlarının algısını, yörünge planlamasını, operasyonel doğruluğu ve yeteneklerinin sürekli olarak optimize edildiğini belirtmiştir. Şanghay Sinkrotron Radyasyon Tesisinin son teknolojisini kullanan Ruijin Hastanesi Proton Tedavi Merkezi Çin'in ilk yerli imkanlarla geliştirilen proton terapi sistemini kullanarak 100'ün üzerinde hastayı tedavi etmiştir. 2011 yılında kurulan Şangay merkezli United Imaging, bir dizi tıbbi görüntüleme ve radyoterapi ürünleri geliştirmiş, tıbbi dijitalleşme ve tıbbi yapay zekâ çözümleri sağlayacak konuma gelmiştir. Çin'in yurt içinde inşa edilen ilk büyük yolcu gemisi olan **Adora Magic City'nin** üretiminde yerli ve yabancı yaklaşık 1000'in üzerinde üretici katkıda bulunmuştur. Adora Magic City, ilk yolculuğundan bu yana 34 sefer gerçekleştirmiş ve 150.000'e yakın yolcu taşımıştır. Günümüzde, Çin'in ikinci yerli büyük yolcu gemisinin üretimi sürerken 2026 yılında denize indirilmesi beklenmektedir.

Erişim: <https://en.imsilkroad.com/p/340464.html>

Anahtar Kelimeler: Çin, Kruvaziyer, Sanayi, Robot, Üretim.

3. Alman Perakende Sektöründe İş Ortamı İyileşme Gösteriyor / IFO Institute (Almanya)

IFO Enstitüsü'nün gerçekleştirdiği ankete göre **Almanya'da perakende iş ortamı** Mayıs ayında -14,5 puandan -13,3 puana yükselerek **pozitif** bir gelişme kaydetmiştir. Perakende sektöründe iş beklentilerinin iyileştiği görünümü hâkim olsa da genel olarak sektör temsilcileri önümüzdeki süreçte iş beklentilerinin kötüleşeceğini düşünmektedir. Sektörün mevcut iş durumu göstergesi önceki aya kıyasla değişmeyip -2,1 puanda sabit kalmıştır. IFO Enstitüsü Uzmanı Patrick Höppner, Almanya'nın ev sahipliği yapacağı Avrupa Futbol Şampiyonasının ülkenin perakende sektörüne gözle görünür oranda pozitif katkı sağlamayacağını söylemiştir.

Höppner, yapılacak şampiyonanın ülkede sadece süpermarketlere, içecek perakendecilerine ve spor mağazaları pozitif bir gelir elde edeceğini belirtmiştir. Mayıs ayında yapı mağazaları, bisiklet, elektrikli eşya ve elektronik ev aletleri perakendecilerinin mevcut iş durumları pozitif olmuştur. Otomotiv bayileri ve gıda perakendecilerinin iş durumlarında olumlu gelişmeler kaydedilmiştir. Ancak, elektronik perakendecileri ve mobilya mağazaları için durum pek iç açıcı olmamıştır. Perakende sektörünün birçok bölümünde kısa vadede fiyatların artması beklenirken, bu durum daha çok gıda perakendecileri, elektronik eşya ve elektronik ev aletleri için geçerlidir.

Erişim: <https://www.ifo.de/en/facts/2024-06-03/business-climate-german-retail-improves-slightly>

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, Perakende, Sektör.

4. ABD Batarya Savaşını Nasıl Kazanabilir? / Foreign Affairs (ABD)

ABD, Ağustos 2022'de yürürlüğe giren **Enflasyon Azaltma Yasası (IRA)** ile temiz enerji yatırımlarını artırmıştır. Bu yasayla birlikte, yatırımlar 2022'den 2024 yılına kadar %325 artarak 4 milyar dolardan 17 milyar dolara çıkmıştır. Ayrıca, özellikle elektrikli araçların tedarik zinciri için bir fırsat olan IRA adı verilen bir program da başlatılmıştır. Bu programla birlikte ABD'nin batarya üretimi artırılarak 2023'te 257 gigawatt-saat olan üretimin, 2030'da 1.000 gigawatt-saatin üzerine çıkması hedeflenmektedir. Bu durum,

yılda 10 milyon araç için yeterli batarya demektir. Ancak, bu yatırımların çoğunun Cumhuriyetçi bölgelerde olması, siyasi dengede değişikliklere neden olmuş ve bazı Cumhuriyetçilerin düşük karbonlu ürünlere olan desteğini etkilemiştir. Dünya genelinde, batarya üretimi için gerekli olan hammaddeye yönelik ciddi bir sıkıntı vardır ve bu durumda Çin'in hakimiyeti göz önünde bulundurulmalıdır. ABD'nin elektrikli araç üretiminde Çin'e bağımlı olmamak için büyük miktarda yatırım yapması gerektiği, aksi takdirde IRA'dan sağladığı fonların bir kısmının boşa gidebileceği ve ABD'nin elektrikli araç sektöründe önemli bir üretici olma şansının zorlaşacağı belirtilmiştir.

Elektrikli araç talebi artarken, kritik minerallerin eksikliği ciddi bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Biden yönetimi ve özel sektör temsilcileri önümüzdeki süreçte elektrikli araç satışlarını artırmayı hedeflemektedir. Benchmark Mineral Intelligence'e göre, lityum, kobalt, grafit ve nikel kıtlığı 2028 yılına doğru başlayabilir ve bu kıtlık, üretimi sınırlayabilir. ABD'de ve Kanada'da bilinen maden rezervleri, Kuzey Amerika talebini karşılamak için yetersizdir. ABD'nin Çin'e olan bağımlılığını azaltmak için yeni bir tedarik zinciri oluşturması gerekirken, müttefiklerinden de destek beklemektedir.

Son on yılda Çin, **Bir Kuşak Bir Yol Girişimi** kapsamında 90 milyar ila 100 milyar dolar arasında denizaşırı madencilik ve metal altyapısına yatırım yapmıştır. Bu rakam, Afrika, Latin Amerika ve Endonezya gibi bölgelerden Çin'e hammadde taşıyan altyapı projelerini içermemektedir. Ayrıca Çin, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ndeki kobalt madenleri ve Endonezya'daki nikel madenleri gibi kaynakların büyük hisselerini kontrol etmeyi başarmıştır.

Çin, elektrikli araç tedarik zincirini şekillendirmedi büyük bir avantaja sahip iken, bu durumu tersine çevirmek için ABD'nin büyük ölçekte fonları ve ortaklıkları harekete geçirmesi gerekecektir. Benchmark Mineral Intelligence'a göre, ABD ve ortaklarının 2035'e kadar lityum, nikel, grafit, kobalt, manganez, bakır, nadir toprak elementleri ve fosfat gibi kritik mineraller için 920 milyar dolar yatırım yapması gerekmektedir.

Bu tür yatırımların çoğu, müttefik ülkelerde maden çıkarma ve işleme gibi pil yapımının ilk aşamalarına odaklanmalıdır. Örneğin, ABD, Brezilya'da nikel madenciliği yapan **TechMet** ve Mozambik'te grafit madenciliği yapan **Syrah Resources** gibi şirketlere

sermaye yatırımı yapmıştır. Ancak ABD'nin bu tür projelere sağladığı finansmanı önemli ölçüde artırması gerekmektedir.

Erişim: <https://www.foreignaffairs.com/united-states/how-america-can-win-coming-battery-war>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Kritik Maden, Yeşil Dönüşüm.

5. Japon Yarı İletken Endüstrisinin Rönesansı / Brookings Institution (ABD)

Japonya Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'ndan (METI) yapılan açıklamaya göre, Japonya'nın yarı iletken sektörüne verdiği destek, "ABD ve Çin arasındaki teknolojik hegemonya mücadelesinde Japonya'nın stratejik açıdan önemli ve bağımsız kalmasını sağlamak" için tasarlanmış bir ulusal projedir. Bu girişim, 2022-2025 yılları arasında Japonya'nın gayri safi yurtiçi hasılasının (GSYH) %0,71'ine (25,7 milyar ABD doları veya 3,9 trilyon Japon yeni) yatırım yapılmasını öngörmektedir. Bu oran, yarı iletken sektörlerini devlet sübvansiyonlarıyla destekleyen diğer sanayi ülkelerinden (Almanya GSYH'nin %0,41'i, ABD %0,21'i ve Fransa %0,2'si) önemli ölçüde daha yüksektir.

Japonya'nın küresel pazar payı 1980'lerin sonlarında yaklaşık %50 iken son yıllarda yaklaşık %10'a düşmüştür. Bir zamanlar sektöre hâkim olan Japonya, 1986 ABD-Japonya yarı iletken anlaşması ve Reagan yönetiminin Japon bellek çiplerine uyguladığı %100 gümrük vergisi sonrası bir düşüş yaşamıştır. Japonya'nın yarı iletken endüstrisinin yeniden canlanması hem savunmacı hem de saldırgan stratejilerle yönlendirilmektedir.

Japonya'nın yarı iletken sektörüne yönelik politikası, geniş bir ekonomik güvenlik vizyonuna dayanmaktadır. COVID-19 ile ilgili tedarik zinciri aksaklıkları ve doğal afetlerin neden olduğu krizler, Japon şirketlerinin tedarik zinciri yönetim sistemlerini güçlendirmesine yol açmıştır. Bu kapsamda **METI**, TSMC'yi (Tayvan Yarı İletken Üretim Şirketi) Japonya'ya yatırım yapmaya davet etmiştir. Doğu Asya'daki çatışma riski ve ihracat kısıtlamaları, yerli yarı iletken üretimini ulusal güvenlik ve ticari fırsat haline getirmiştir.

Japon şirketleri, yarı iletken ekipman ve malzemelerinin çeşitli segmentlerinde önemli bir küresel pazar payına sahiptir. Örneğin, Japonya kaplayıcı/geliştiricilerde %88, silikon gofretlerde %53 ve fotorezistlerde %50 pazar payına sahiptir. Bu güçlü konum, Japonya'nın yarı iletken sektöründe stratejik projeleri hayata geçirmesini sağlamaktadır.

Japonya'nın yarı iletken **stratejisinde** yakından izlenmesi gereken iki önemli gelişme mevcuttur;

Rapidus: Başkan Atsushi Koike tarafından "gelişmiş mantık çipi start-up'ı" olarak tanımlanan Rapidus, Japonya'nın Çin'e karşı teknolojik üstünlük elde etme çabasını temsil etmektedir. Rapidus, Gate-All-Around (GAA) mimarisini kullanarak 2 nanometre (nm) ve altında üretim yapmayı hedeflemektedir. Bu teknoloji, daha hızlı ve enerji tasarruflu çipler üretme kapasitesine sahip olup, ABD'nin 2022 yılında getirdiği ihracat kontrol kısıtlamaları nedeniyle Çin'in ulaşmakta zorlandığı bir alandır. Rapidus, Japonya'nın 2022 Ulusal Güvenlik Stratejisi ile uyumlu olarak yeni nesil yarı iletkenlerin tasarlanması ve üretilmesi için ulusal bir altyapı oluşturmayı amaçlamaktadır.

Gelişmiş Paketleme: TSMC, Sony ve diğer Japon tedarikçilerle iş birliği yaparak CoWoS, chip-on-wafer ve wafer-on-substrate gibi 3D paketleme teknolojilerini geliştirmeye odaklanmaktadır. Bu teknolojiler, yüksek bant genişliğine sahip bellek ve çip üzerinde sistemi (SoC) entegre ederek önemli yenilikler sağlamaktadır. TSMC'nin gelişmiş paketleme planları, Japon tedarikçilerinin ürünlerine dayanmakta olup, bu iş birlikleri Japonya'nın yarı iletken sektöründeki stratejik konumunu güçlendirmektedir.

Erişim: <https://www.brookings.edu/articles/the-renaissance-of-the-japanese-semiconductor-industry/>

Anahtar Kelimeler: Japonya, Yarı İletken Sektörü, Yatırım.

6. FAO Gıda Fiyat Endeksi Mayıs Ayında Üst Üste Üçüncü Artışını Gösterdi/ The Food and Agriculture Organization (İtalya)

Dünya genelinde ticareti yapılan çeşitli gıda emtialarının uluslararası fiyatlarındaki aylık değişimleri izleyen **FAO Gıda Fiyat Endeksi**, mayıs ayında Nisan seviyesine göre %0,9

artarak ortalama 120,4 puana ulaşmış ancak endeks, bir yıl önceki seviyesinden %3,4 ve Mart 2022'deki zirvesinden %24,9 daha düşük kalmıştır.

Kuzey Amerika, Avrupa ve Karadeniz gibi başlıca üretim bölgelerindeki 2024 hasadını engelleyen olumsuz koşullar nedeniyle yükselen küresel buğday ihracat fiyatları, FAO Tahıl Fiyat Endeksinin, Nisan ayına göre %6,3'lük bir artış göstermesine neden olmuştur. Mısır ihracat fiyatları ise Mayıs ayında artış göstermiştir. Arjantin'de Spiroplazma hastalığı (mısır bodurluk hastalığı olarak da bilinir), Brezilya'da ise olumsuz hava koşulları üretim endişelerine neden olurken, buğday piyasalarındaki yansımalar ve Ukrayna'daki sınırlı satış faaliyetleri de bu artışta etkili olmuştur. FAO Tüm Pirinç Fiyat Endeksi Mayıs ayında %1,3 oranında artmıştır.

FAO Süt Ürünleri Fiyat Endeksi, yaz tatili öncesinde perakende ve gıda sektörlerinde artan talep ve Batı Avrupa'daki süt üretiminin tarihi seviyelerin altına düşebileceği öngörülerini nedeniyle Nisan ayına göre %1,8 artmıştır. Yakın Doğu ve Kuzey Afrika'daki bazı ülkelerden gelen yeni spot tedarik talebi de süt ürünleri fiyatlarındaki bu artışta rol oynamıştır.

FAO Şeker Fiyat Endeksi, Nisan ayına kıyasla %7,5 oranında azalmıştır. Bu düşüşte Brezilya'da yeni hasat sezonunun iyi başlamasının oluşturduğu baskı etkili olmuştur. Ayrıca, uluslararası ham petrol fiyatlarının düşmesi de talebi azaltarak şeker fiyatları üzerinde aşağı yönlü bir baskı oluşturmuştur.

FAO Bitkisel Yağ Fiyat Endeksi, Nisan ayına kıyasla %2,4 azalmıştır. Mevsimsel üretim artışları ve devam eden zayıf küresel talep nedeniyle palm yağı fiyatları düşerken, bu düşüş, biyoyakıt sektöründen artan talep nedeniyle yükselen soya yağı fiyatlarını ve özellikle Karadeniz bölgesinde azalan ihracat olanakları nedeniyle yükselen kolza ve ayçiçek yağı fiyatlarını fazlasıyla dengelemiştir.

FAO Et Fiyat Endeksi, kümes hayvanları ve büyükbaş hayvan etlerinin uluslararası fiyatları düşerken küçükbaş hayvan eti fiyatlarının artmasıyla %0,2'lik sınırlı bir düşüş göstermiştir.

FAO ayrıca 2024/25 (Temmuz/Haziran) sezonuna dair ilk tahminini yayınlayarak, dünya tahıl üretiminin 2.846 milyon ton ile 2023/24 sezonundaki rekor üretimle hemen hemen aynı seviyede gerçekleşeceğini öngörmüştür. Yeni Tahıl Arz ve Talep özetine göre,

küresel mısır ve buğday üretiminin düşeceği, arpa, pirinç ve sorgum üretiminin ise artacağı tahmin edilmiştir. Ancak, Karadeniz bölgesinde son dönemde yaşanan olumsuz hava koşullarının dünya buğday üretiminde düşüşe yol açması ihtimali henüz tahminlere yansımamıştır.

Kaynak: Nozim Kalandarov

2024/25'te dünya tahıl toplam kullanımının, özellikle pirinç tüketimindeki artışın etkisiyle %0,5 artarak yeni bir rekor olan 2.851 milyon ton seviyesine yükseleceği tahmin ediliyor. Dünya tahıl stoklarının açılış seviyelerinin %1,5 üzerine çıkarak 897 milyon tonluk rekor bir seviyeye ulaşması bekleniyor. Mısır, arpa, sorgum ve pirinç stoklarının hepsinin artması beklenirken, buğday stoklarının azalabileceği göz önünde bulunduruluyor. Küresel stokların kullanım oranının ise %30,9 seviyesinde kalması bekleniyor. FAO, dünya hububat ticaretinin mısır ticaretindeki düşüşün etkisiyle bir önceki yıla göre %1,3 azalarak 481 milyon tona gerileyeceğini öngörüyor. Uluslararası pirinç ticaretinin ise büyük bir artış göstermesi bekleniyor.

Erişim: <https://www.fao.org/newsroom/detail/fao-food-price-index-inched-up-in-may-for-third-consecutive-month/en>

Anahtar Kelimeler: FAO, Emtia, Endeks, Tahmin.

7. Avrupa Birliği Çin'in Sübvansiyonlarına Ayak Uyduramaz / Bruegel (Belçika)

Çin yaşadığı ekonomik problemlerle mücadele etmek için kritik endüstrilerde **yeşil ve dijital yeni üretim** unsurları stratejisi üzerine yoğunlaşmaktadır. Çin hükümetinin yerli gelişmiş üretim tedarik zincirini oluşturması stratejinin temel bir parçasıdır. Belirlenen politikalar sadece ekonomik açıdan değil, aynı zamanda içerideki stratejik sektörleri dış müdahalelerden koruma adına yapılmaktadır. Bu politikalar ışığında Avrupa Birliğine baktığımızda bazı sorunlar ortaya çıkmaktadır. AB'nin endüstriyel gücüne baktığımızda sadece orta ölçekli gelişmiş üretim firmalarından oluşmaktadır. Durumun böyle olması Avrupalı pek çok üreticiyi doğrudan Çin hükümetinin destek verdiği güçlü firmalar ile karşı karşıya bırakacaktır.

Çin'in Avrupa'ya elektrik araç ihracatı tam olarak Avrupalı endüstrilerde artan kaygıların ve Çin ile gerilimlerin yükseldiği dönemde giderek artmaktadır. 2023 yılının sonuna doğru Avrupa Komisyonu'nun Çin menşei elektrikli araçlara yönelik başlattığı soruşturma şu ana kadar gerçekleştirilen en ciddi politika olarak kayıtlara geçmiştir. Yöneltilen suçlamalara göre Çin menşei elektrikli araçların çeşitli hükümet desteklerinden yararlanarak rakiplerine karşı pozitif bir getiri sağlamaktadır. Yapılan destekler sadece hükümet sübvansiyonundan değil aynı zamanda yerel yönetim destekleri, devlet bankaları ve diğer devlet kurumlarının desteklerinden oluşmaktadır.

Kaynak: Bruegel

Uzmanlar AB'nin sadece Çin'den elektrikli araç ithal etmeyi yasaklaması ve onun dışında ABD'nin uyguladığı gümrük politikalarına bulaşmaması gerektiğini özellikle belirtmiştir. Çin'in elektrikli araçlarının AB'nin temiz enerjiye geçişini hızlandıracak ve diğer üreticileri daha uygun maliyetli ve etkili elektrikli araç üretmeye zorlayacaktır.

Erişim: <https://www.bruegel.org/first-glance/eu-cannot-drag-its-feet-chinese-subsidies-any-longer>

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Çin, Elektrikli Araçlar, Sübvansiyon.

8. Xi Neden Çin Ekonomisini Düzeltmiyor? / Foreign Policy (ABD)

Çin ekonomisinin pandemi sonrası gösterdiği pozitif çıkış kısa sürerken mevcut durumda kötü performans sergilemeye devam etmektedir. 2023 yılında Çin %5,2 gibi önemli bir ekonomik büyüme gerçekleştirirken uzmanlar 2024 yılındaki büyümenin %1-2 oranından fazla olmayacağını tahmin etmektedir. 2024 yılının ilk aylarında ekonomik göstergeler iyi görünse de büyük oranda ihracata bağlı olması ekonominin durgunluğunu yansıtmaktadır. 2022 yılı sonrası Çin'de üretici ve tüketici arasındaki güven oldukça azalırken, yurtiçi işletmelere yönelik birçok göstergede ufak iyileşmeler kaydedilse de kötü görünüm devam etmektedir. Mücadele etmeye çalışan ekonomi ve emlak sektöründeki çöküş yaşanan sorunların temelini oluştururken aynı zamanda Covid-19 sonrası uygulamalar, teknoloji firmalarına yönelik tutumlar ve Batı ile yaşanan gerginlikler Çin ekonomisinde yaşanan sorunları derinleştirmektedir.

Çin hükümeti kredi imkanlarını genişletirken aynı zamanda özel sektöre ve yabancı yatırımcılara güven vermek adına çok yönlü politikaları uygulamaya başlamış ve Çin'de ikinci bir ev alma konusundaki kısıtlamaları azaltmıştır. Emlak sektöründeki çöküşü düzelterek ekonomide bir düzelmeye sağlanacağı gibi çıkar çatışmalarının yaşandığı yerel yönetim, üretici, konut sahipliği, finansal kurumlar ve ekonomik sektörler arasında arayış bulacak çok yönlü bir politikanın uygulanması gerekmektedir. Resmi olmayan anketlere göre Çin toplumu ile liderleri arasında ayrışma artarken aynı şekilde Pekin ile diğer bölgeler arasındaki ayrışma da artmaktadır. Bu ayrışmaların devam etmesi ileride ülke

içerisinde tansiyonun yükselmesine hatta bir çatışma ortamının oluşmasına neden olabileceği düşünülmektedir.

Erişim: <https://foreignpolicy.com/2024/06/03/xi-china-economic-decline-population-ccp/>

Anahtar Kelimeler: Çin, Ekonomi, Ekonomik Büyüme, Emlak Sektörü.

Bu rapor KOSAM tarafından
özel olarak hazırlanmıştır.
www.kosam.org

B. POLİTİKA

1. Çin Küresel Güç Siyasetini Üstlenmek İçin Türkiye ile Daha Yakın İlişkiler Kurmaya Çalışıyor / South China Morning Post (Hong Kong)

Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi, salı günü **Türkiye** Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ı ağırlamış ve ülkesinin küresel güç politikalarına karşı koyabilmek için Türkiye ile stratejik uyumlarını güçlendirmeye hazır olduklarını ifade etmiştir. Ayrıca Wang, Pekin hükümetinin ticaret, ekonomi, enerji, altyapı, yüksek teknoloji ve dijital ekonomi alanlarında Ankara ile olan iş birliklerini daha geniş çapta sürdürülebilir olması hususunda istekli olduğunu belirtmiştir. Çin kaynaklarından yapılan açıklamalara göre Fidan, Türkiye'nin tek Çin ilkesine saygı duyduğunu ve Çin'in toprak bütünlüğüne zarar verebilecek herhangi faaliyete izin vermeyeceğini söylemiştir. TRT'nin servis ettiği bilgiye göre Fidan çarşamba günü resmi ziyaret programını tamamladıktan sonra Sincan Uygur Bölgesi'ndeki Urumçi ve Kaşgar şehirlerini ziyaret edecektir. Ziyaret gerçekleşir ise 2012 yılında Başbakan olarak bölgeyi ziyaret ettikten sonra gerçekleşmiş **en üst düzey** Türk yetkili olacaktır.

Kaynak: X/MFATürkiye

Fidan, toplantı sırasında **BRICS'in** Türkiye için ekonomi açısından Avrupa Birliği'ne iyi bir alternatif olabileceğini söylemiştir. Ayrıca Fidan, Türkiye'nin hem Avrupa Birliği hem de

BRICS üyesi ülkeler ile farklı platformlarda birçok iş birliği fırsatlarını araştırdığını da belirtmiştir.

Gelecek hafta Rusya'da gerçekleştirilecek BRICS toplantısına üye ülkelerin dışişleri bakanlarının katılacağı ve Fidan'ın da toplantıya katılmak için sabırsızlandığı vurgulanmıştır. BRICS grubuna katılma isteği daha önce Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından 6 yıl önce Johannesburg'daki BRICS zirvesinde dile getirilmiş ancak o tarihten günümüze bir gelişme kaydedilmemiştir. Rusya'da gerçekleştirilecek BRICS toplantısında önemli gündem maddelerinden birinin de Türkiye'nin üyeliği olması beklenmektedir.

Erişim: https://www.scmp.com/news/china/diplomacy/article/3265328/turkey-sees-brics-economic-potential-it-waits-full-eu-membership?module=top_story&pgtype=homepage

Anahtar Kelimeler: BRICS, Çin, İş Birliği, Türkiye.

2. Hint Demokrasinin Zaferi / The Economist (İngiltere)

Dünyanın en kalabalık ülkesi Hindistan ve seçmenleri üç haftadan uzun süren seçim sürecini nihayet tamamlamıştır. Hindistan'daki seçim ile demokrasinin siyasi elitlere nasıl ders verdiği, güç yoğunlaşmasını nasıl sınırlandırdığını ve ülke kaderini nasıl değiştirebildiğini göstermiştir. Yaklaşık on yıl boyunca görevde kalan Narendra Modi'nin seçimlerde ezici bir çoğunlukla kazanacağı düşünülürken 4 Haziran seçimlerinde meclisteki çoğunluğunu kaybetmiştir. Seçim sonuçları Modi'nin Hindistan'ı yenileme projesine bir engel koyarken, ülkenin otokrasiye doğru gitmesini engellemiş ve ülkedeki demokrasi düzeninin devamını sağlamıştır. Modi'nin partisi Bharatiya Janata Partisi (BJP) 543 üyeli alt mecliste 370 koltuk almayı hedeflemiş ancak seçim sonucunda sadece 240 koltuğu kazanabilmiştir. Modi'nin partisi merkezdeki koltuklarını bölgesel partilere kaptırırken, artık ülke yönetiminde kalabilmek için koalisyona güvenmek zorunda kalmıştır.

Fakir bir hayattan gelen **Modi**, Hindu ideolojisinde büyümüş ve kendisini güçlü Hindistan'ı yeniden oluşturma davasına adamıştır. Modi görevde olduğu süre boyunca ve öncesinde gücü yoğunlaştırma üzerine eğilmiş, seçimlerde ezici galibiyetler almayı

hedeflemiştir. Modi Hindistan'ı hem iyi hem de kötü yönde değiştirmiştir. Hindistan'ın 2027 yılına kadar dünyanın en büyük üçüncü ülkesi olmasını hedeflemiştir. Hindistan, artık eskine nazaran daha iyi bir altyapıya sahipken, fakir halk için de dijital refah sistemini kurmuştur. Ülkenin kötü yanına bakılırsa, iyi ve kaliteli iş imkanları giderek azalmakta, Müslüman kesim ayrımcılığa maruz kalmakta, Modi'nin partisi medyayı kontrol etmekte ve muhalefeti sindirmektedir.

Modi'nin öneminin azalması beraberinde bazı tehlikeleri de getirmektedir. Modi'nin, geçmişte olduğu gibi gücünü yeniden kazanma adına Müslümanların üzerine oynayabileceği iddia edilmiştir. Ekonomik büyüme açısından %6-%7 seviyelerin altına düşmeyeceği söylenirken, koalisyon yönetiminin sosyal harcamaları kısabileceği ve birçok yatırımı durdurabileceği öngörülmektedir. Nitekim, seçim sonucunun açıklandığı gün Hindistan borsasının %6 oranında düşmesi bu durumu dolaylı yoldan açıklamaktadır.

Kaynak: Justin Metz

Erişim: <https://www.economist.com/leaders/2024/06/05/a-triumph-for-indian-democracy>

Anahtar Kelimeler: Hindistan, Koalisyon, Modi, Seçim, Yatırım

3. Arjantin Neden Dolara Geçebilir? / Geopolitical Intelligence Services (Lihtenştayn)

Arjantin, 1990'ların kısa süreli istikrar dönemi hariç, 1945'ten bu yana sürekli yüksek enflasyonla mücadele etmektedir. **Dolarizasyon**, iç politikadan kaynaklanabilecek riskler olmaksızın, bütçe dengesini sağlama, mali reformlar, işgücü piyasasının yeniden yapılandırılması ve serbest uluslararası ticaretin teşvik edilmesi gibi alanlarda kapsamlı ekonomik reformlar sunmaktadır. Dolarizasyon, döviz kuru risklerini azaltmanın yanı sıra, Ekvador örneğinde olduğu gibi, hükümetin temerrüde düşmesi veya siyasi karışıklıklar yaşanması durumunda bile özel sektörün krediye erişimini sürdürebilmesini sağlamaktadır.

Dolarizasyonun Uygulanışı

Banka mevduatları, dolarizasyon oranına göre pesodan dolara dönüştürülür; bu, bir muhasebe düzenlemesi olduğundan hızlı bir şekilde gerçekleştirilebilir. Banka mevduatları, mal ve hizmet alımı, ücret ödemeleri ve diğer nakit akışı gereksinimleri için kullanılır; yani hesap sahiplerinin ödemelerini yapmak ve almak için banka hesaplarında tuttukları paradır. Ekvador'un tecrübesi, dolarizasyonun doğru bir şekilde duyurulması durumunda, negatif reel faiz oranlarına rağmen, para biriminin banka mevduatlarına geri dönüşünü teşvik edebileceğini göstermiştir. Alternatif olarak, El Salvador'daki gibi gönüllü dolarizasyon uygulaması, yerel para biriminin geçerliliğini süresiz olarak koruyabilir.

Dolarizasyonun en büyük zorluğunun üstesinden gelmek: Merkez bankası yükümlülükleri

Merkez bankası yükümlülükleri ticari banka mevduatlarını desteklemek için kullanılır ve bankaların gelir kaynaklarını etkiler. Alternatif bir yaklaşım olarak, bu yükümlülüklerin dolarize edilmesi ve ödemelerinin planlanmış bir dizi ödeme yoluyla geri ödenmesine izin verilmesi düşünülebilir. Hükümet, merkez bankasını kapatma sürecini başlatabilir ve hazine bonolarından elde edilen gelir ile diğer katkılar otomatik olarak dolarize edilmiş merkez bankası yükümlülüklerini kapatmak için kullanılabilir. Arjantin halkı için dolarizasyon, neredeyse anında bir politika değişikliğini temsil eder.

Başkan Milei'nin ekonomik planı ve parasal reform seçenekleri

Başkan Milei'nin ekonomik planı, bütçenin hızla dengelenmesini ve ardından açığı finanse etmek için basılan para miktarının azaltılmasını öngörmektedir. Bu adımlar, enflasyonun düşürülmesine katkıda bulunacaktır. Ayrıca, merkez bankasının bilançosunu güçlendirmek amacıyla, merkez bankası yükümlülüklerinin hazineye aktarılması da planın bir parçasıdır. Planın son aşamasında, ABD dolarının pesonun yerini alması ve merkez bankasının kaldırılması ile resmi olarak tamamen dolarize bir ekonomiye geçiş öngörülmektedir.

Pek olası değil: İnançla dolarizasyon

Arjantin, hükümet tarafından belirlenen ve ülke için doğru karar olduğunu ima eden inanca dayalı bir planın sonucu olarak dolarizasyona geçecektir. Merkez bankası yükümlülüklerinin dolarizasyonu da dahil olmak üzere tam geçişin tamamlanması uzun bir zaman gerektirir, bu da kırılgan Arjantin ekonomisinin yol boyunca yeni ekonomik veya para birimi rüzgarlarıyla karşılaşma olasılığını artırır ve potansiyel olarak planın tam olarak uygulanmasını imkânsız hale getirir.

Zorunluluk nedeniyle dolarizasyon

Dolarizasyon inançtan ziyade zorunluluktan kaynaklanıyor. Bu senaryo, Arjantin'in ciddi bir ekonomik krize sürüklendiği ve politika yapıcıların zorlukları başarıyla aşmak için

inandırıcı başka bir reform görmediği bir dönemde ortaya çıkmaktadır. Dolarizasyon, Arjantin'de uygulanabilecek tek sağlam reformdur. Arjantin bu şekilde dolarizasyona giderse, muhtemelen Ekvator'un deneyimine benzeyecek, hiperenflasyon ve büyük bir mali krizden kaçınmak için bir araç olarak hizmet edecektir.

Maliye politikasının kendisi krizleri önlemek için yeterli olmayacaktır. Bu senaryoda, dolarizasyon Cumhurbaşkanı Milei'nin hükümeti altında gerçekleşecek ve kamuoyu desteği onun dolarizasyon konusundaki kararlılığına bağlı olacaktır.

Erişim: <https://www.gisreportsonline.com/r/argentina-dollar/>

Anahtar Kelimeler: Arjantin, Bütçe, Dolarizasyon.

4. Bir Sonraki Avrupa Parlamentosunu Kim Oluşturacak? / The Economist (İngiltere)

Avrupa Parlamentosu seçimlerinin ilk sonuç tahminleri, dört günlük oylamanın ardından AB tarafından yayınlandı. Tahminlere göre, merkez sol Sosyalistler ve Demokratlar İlerici İttifakı yaklaşık 139 sandalye kazanacak. Aşırı sağcı Identity & Democracy grubunun ise 58 sandalye kazanması bekleniyor.

2016 yılında **ECR** (Avrupa Muhafazakârlar ve Reformcular) tarafından ihraç edilen **AFD** (Almanya İçin Alternatif), bu seçimde de sandalye kazanarak dördüncü olmuştur. Ulusal Ralli'nin 30 sandalye kazanacağı tahmin edilirken, Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un koalisyonunun sadece 13 sandalye kazanabildiği öngörülüyor. Macron, pazar akşamı Fransız ulusal meclisini feshedeceğini ve 30 Haziran- 7 Temmuz tarihlerinde parlamento seçimleri yapılacağını açıklamıştır.

Pazartesi günü en üst düzey görevler için yarış başlayacak. Mevcut Komisyon Başkanı ve EPP'nin (Avrupa Halk Partisi) baş adayı Ursula von der Leyen'in yeniden seçilebilmesi için 361 oy gerekiyor. Ancak, mevcut tahminlere göre merkez partilerin 403 sandalye kazanacağı görülüyor. Avrupa'da yapılan anketler, uçlardaki partilerin 2019'a kıyasla güç kazandığını gösteriyor. Ancak, sağcı grupların derin bir bölünmüşlük içinde olması, merkezcilere umut verebilir. Birçok aşırı sağcı parti, herhanbir parlamento grubuna katılmama kararı almıştır.

Parlamento, yasaları yapmanın ve AB bütçesine karar vermenin yanı sıra, AB'nin en önemli işlerinin kime verileceği konusunda da rol oynamaktadır. Her grup, Avrupa Komisyonu başkanlığı için bir baş aday gösterebilir. Bu göreve kimin getirileceğine AB'nin 27 ulusal lideri karar verse de Parlamento'nun bu seçimi onaylaması gerekiyor.

Erişim: <https://www.economist.com/interactive/eu-elections-2024-polls-parliament>

Anahtar Kelimeler: Avrupa, Parlamento, Ukrayna.

5. G7 Ne İşe Yarar? / Council on Foreign Relations (ABD)

G7, her yıl sanayileşmiş demokrasilerin (ABD, Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya ve Birleşik Krallık) toplandığı ve küresel ekonomik yönetim, uluslararası güvenlik ve son zamanlarda **yapay zekâ (AI)** gibi konuları ele aldığı gayri resmi bir bloktur. **Rusya**, 1998'den 2014'e kadar forumun bir üyesi olarak Sekizler Grubu'na dahil edilmiş; ancak Ukrayna'nın Kırım bölgesini ilhak etmesinin ardından üyeliği **askıya alınmıştır**. G7'nin geleceği, Rusya ve Çin ile yaşanan gerilimler, ticaret ve iklim politikalarındaki iç anlaşmazlıklar nedeniyle belirsizliğe girmiştir. Bununla birlikte, Moskova ve Pekin'e verilen yanıtlar, bloğun birliğini de pekiştirmiştir. İşbirliğinin yeniden canlanmasının bir göstergesi olarak, G7, Ukrayna'daki savaş nedeniyle Rusya'ya koordineli yaptırımlar uygulamış ve Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi'ne alternatif olarak büyük bir küresel altyapı yatırım programı başlatmıştır.

G7, başlangıçta ekonomik ve politik konularda iş birliği yapmak amacıyla kurulmuştur. Kanada'nın gruba katılmasıyla birlikte Soğuk Savaş politikaları, grubun gündemine dahil olmuştur. Avrupa Birliği, 1981 yılından bu yana G7'ye resmi olmayan bir üye olarak tam katılım sağlamaktadır. Üyelik için belirlenmiş resmi bir kriter bulunmamakla birlikte, katılımcıların hepsi zengin demokrasilerdir. G7 üye ülkelerinin toplam gayri safi yurtiçi hasılası, otuz yıl önce yaklaşık %70 iken, şu anda nominal olarak küresel ekonominin yaklaşık %43'ünü temsil etmektedir.

Birçok uzman, iç çatışmaların yanı sıra dış dinamiklerin de **G7'nin** küresel etkisini zayıflattığını vurgulamaktadır. Grubun, Çin ve diğer yükselen küresel güçler olmadan anlamlı olmayacağını savunanlar da vardır. Bu durumun farkında olan G7, zirvelerine

genellikle blok dışı liderleri de davet etmektedir. Rusya, bazı G7 ülkelerinin çıkarılmasını talep etmesine rağmen G20 üyesi olmayı sürdürmektedir. Grup üyeleri, küresel GSYİH'nin yaklaşık %78'ini ve dünya nüfusunun üçte ikisini temsil etmektedir. Birçok gözlemci, **G20'nin** en etkili olduğu dönemin 2007-08 küresel mali kriz olduğunu belirtmektedir. Kriz sonrası yıllarda bu tür bir uzlaşmaya ulaşmak daha zor olsa da G20 zirveleri iddialı hedeflerin belirlenmesine olanak sağlamıştır. 2014 yılında Avustralya'nın ev sahipliği yaptığı zirvede liderler, ekonomilerini 2018 yılına kadar %2,1 oranında büyütme planını onayladılar ancak bu hedefe ulaşamamıştır. Bazı uzmanlar, G7'nin **Avustralya, Hindistan ve Güney Kore'yi** de içerecek şekilde genişletilmesini ve böylece demokratik ülkelerden oluşan bir **"D10"** grubunun oluşturulmasını desteklemektedir. Trump, başkanlık döneminde D10 ülkeleri ve Rusya'dan oluşan bir **Onbirler Grubu** fikrini gündeme getirmiştir.

Kaynak: WPA

Erişim: <https://www.cfr.org/backgrounder/what-does-g7-do>

Anahtar Kelimeler: G7, İtalya, Japonya.

6. Yeni Veriler Rekor Sayıda Silahlı Çatışmaları Gösteriyor / The Peace Research Institute Oslo (Norveç)

2023 yılı İkinci Dünya Savaşından sonra en çok devlet temelli çatışmanın yaşandığı bir yıl olurken, son analizlere göre geçtiğimiz üç yıl son **otuz yılın en şiddetli** çatışmaların

yaşandığı yıllar olmuştur. 2023 yılında toplamda 59 çatışma rapor edilirken, çatışmanın yaşandığı ülke sayısı da **39**'dan **34**'e düşmüştür. Verilere göre 2023 yılında savaşta ölen insan sayısı azalma gösterirken, son üç yılda çatışmanın sebep olduğu ölüm sayısı son otuz yıla kıyasla oldukça yüksektir. Son üç yılda yüksek ölümün neden olduğu savaşlar; Etiyopya'nın Tigray bölgesindeki iç savaş, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve Filistin'in İsrail tarafından bombalanmasıdır. 2023 yılında savaş sebebiyle ölen insan sayısı 122.000 olurken, 2023'ün ilk üç ayında Ukrayna'da 71.000'den fazla ve Gazze'de ise 23.000 kişi öldürülmüştür.

Afrika kıtası en fazla devlet tabanlı çatışmanın görüldüğü bölge olurken (28), Afrika'yı sırasıyla **Asya** (17), **Orta Doğu** (10), **Avrupa** (3) ve **Amerika** (1) takip etmiştir. Afrika bölgesindeki çatışma sayısı 2013 yılında 15 iken, günümüzde iki katına çıkmış ve son üç yılda savaştan ölen insan sayısı 330.000'i geçmiştir. Orta Doğuda savaşa bağlı ölümler Suriye iç savaşından sonra azalmasına rağmen günümüzde İsrail'in Filistin'e yönelik saldırılarını devam ettirmesi nedeniyle savaş kaynaklı ölümler tekrar artışa geçmiştir.

Kaynak: Dawoud Abo Alkas/Anadolu via Getty Images

Erişim: <https://www.prio.org/news/3532>

Anahtar Kelimeler: Çatışma, Filistin, Ölüm, Savaş.

7. Rusya'nın Politika Gündemi / American Foreign Policy Council (ABD)

Putin Gözünü ABD Varlıklarına Çevirdi

Rusya Başkanı Putin Rus mal varlıklarına ABD tarafından el konulur ise bir tazminat olarak kendisi de ABD varlıklarına el koyacağını açıklamıştır. G7 ülkeleri yaklaşık olarak 300 milyar dolar değerinde Rus varlıklarına el koyma girişiminde bulunurken, Rusya'ya gelen yabancı yatırım miktarının oldukça az olması Putin'in ABD varlıklarına el koyma beklentilerini tam karşılamayacaktır.

Yeni Sınırın Askerileştirilmesi

Rusya'nın fırlattığı yeni uydu ABD'yi tedirgin etmiştir. ABD'ye göre Rusya uzaya gönderdiği yeni uydu sayesinde Ukrayna'ya gönderilen yardımları yakından izleyebilecek hatta yardımları hedef alan saldırılar gerçekleştirebilecektir. Rusya'nın bu hamlesi NATO tarafından eleştirilirken, ABD tarafı yardımlara yönelik yapılacak herhangi bir saldırıya karşı misilleme yapılacağı konusunda uyarıda bulunmuştur.

Çin

Çin hükümeti, ABD'nin Rusya'ya yardım ettiği gerekçesiyle yaptırım uyguladığı Çin merkezli firmalara karşı hamlelerde bulunmuştur. Çin Dışişleri Bakanlığı geçtiğimiz günlerde on şirket yöneticisinin yanı sıra bazı ABD kuruluşlarını hedef alan adımlar atmıştır. ABD yasaları halihazırda Çin'e herhangi bir askeri teknoloji satışını yasaklarken, son dönemde artan yaptırım hamleleri iki ülke arasındaki gerilimleri artırmaktadır.

Polonya NATO'nun Ön Hattını Güçlendiriyor

Polonya'nın yeni Başbakanı Donald Tusk göreve gelir gelmez Belarus ve Rusya sınırını güçlendirmek adına 2,5 milyar dolar askeri yatırım yapacağını açıklamıştır. NATO üyeleri arasında Polonya Avrupa'nın güvenliği için kritik bir ülke konumundadır. Polonya'da 'Kalkan Doğu' mega projesiyle ülkenin sınırları güçlendirerek Moskova veya Minsk'ten gelebilecek saldırılar engellenmeye çalışılacaktır. Yazının devamında Rusya hakkında çeşitli güncel konular başlıklar altında incelenmeye devam etmiştir.

Erişim: <https://www.afpc.org/publications/bulletins/russia-reform-monitor/russia-policy-monitor-no-2633>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Politika, Rusya, Savaş, Ukrayna.

8. 6 Ülke Jeopolitiğin Geleceğine Yön Verecek / Foreign Policy (ABD)

Geçtiğimiz ay Ukrayna Devlet Başkanı **Volodimir Zelenski** Suudi Arabistan'ın Cidde kentine ve Japonya'nın Hiroşima kentine giderek burada bir hafta boyunca temaslarda bulunmuştur. Zelenski'nin amacı Rusya- Ukrayna savaşında büyük ölçüde tarafsız duran Brezilya, Hindistan, Endonezya ve Suudi Arabistan'ın desteğini kazanmaktadır. Bu ve diğer Küresel Güney ülkeleri güçlenerek yoluna devam ederken geçmişe göre daha fazla yetkiye sahip ve ABD – Çin arasında artan gerilimden pozitif faydalanmaktadır.

Küresel Güney'de yer alan ve dikkat çeken altı ülke vardır. Bu ülkeler; **Brezilya, Türkiye, Hindistan, Endonezya, Suudi Arabistan ve Güney Afrika'dır**. Altı ülkenin tamamı G20 üyesi olurken aynı zamanda hem jeopolitikada hem de jeoekonomide oldukça aktiftir. Günümüzde ülkeler tedarik zincirini kendilerine yakın rotalara göre veya aynı görüşü, ortak çıkarı güden ülkelere yakın kurulması üzerine bir politika izlemektedir. Böylece birçok firma ve ticari ilişkiler Çin'den uzaklaşmaya ve Küresel Güney ülkelerine daha yakın yerlere gitmeye başlamıştır. Küresel Güneyde bazı ülkeler örneğin; Hindistan ABD'li birçok firmanın üretimini götürdüğü ve bölgesel ticaret merkezinin yoğun olduğu bir ülke olmuştur. Ayrıca enerji piyasaları daha fazla bölgeselleşerek en çok Suudi Arabistan'ın faydalandığı yer olmuştur. Suudi Arabistan bölgedeki finans merkezi olarak da görülmektedir.

Altı ülkenin gücü ABD ve Çin kendi arasında çatıştıkça artmaktadır. ABD, bu altı ülke içerisinde bulunan Hindistan'ı Çin'i dengeleme unsuru olarak kullanırken, Brezilya ve Endonezya ise Çin'in özellikle lityum, nikel ve alüminyum olmak üzere kritik minerallere yönelik anlaşmaları dondurma isteğinden faydalanmaktadır. Altı devletin her biri belirli konularda ABD veya Çin'e doğru yönelirken, yarı iletken, yapay zekâ, kuantum teknolojisi, 5G telekomünikasyon ve biyoteknoloji istisna olmak kaydıyla altı ülkenin de ticaret yapabilmek için Çin ve ABD arasında bir seçim yapmak zorunda kalacağı söylenmektedir. IMF'ye göre Rusya ekonomisinin 2024 yılında %0,7 büyüyeceği ve bu durumun Batı'da hayal kırıklığı oluşturacağı düşünülmektedir. Ukrayna savaşı sebebiyle birçok yaptırıma uğrayan Rusya, bu yaptırımları altı ülke sayesinde esneterek ayakta kaldığı ve ticaret yönünü bu altı ülkeye çevirerek geçimini sağladığı belirtilmiştir.

Erişim: <https://foreignpolicy.com/2023/06/06/geopolitics-global-south-middle-powers-swing-states-india-brazil-turkey-indonesia-saudi-arabia-south-africa/>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Hindistan, Politika, Rusya, Türkiye.

C. ÇEVRE

1. Karbon Fiyatlandırma Zorunluluğu / Financial Express (Hindistan)

Hindistan iklim hedeflerini gerçekleştirebilmek için yüklü miktarda **iklim finansmanına** ihtiyaç duymaktadır. 2023 yılında Hindistan iklim finansmanı olarak 8 milyar doları resmi dış kaynaklardan almıştır. Çeşitli kaynaklar Hindistan'ın 2030 yılına kadar iklim hedeflerini karşılayabilmek için yıllık 160 ila 288 milyar dolar finansa ihtiyacı olduğunu ortaya koymuştur. Hindistan, ihtiyacı olan finansmanın büyük bir bölümünü kendi karşılamak adına yoğun çaba göstermektedir.

Ülkedeki borç miktarının GSYH'ye olan oranı 2018-2019 yılında %70,4'ten 2023-2024 yılında %82'ye yükselmesiyle devletin ve kamu birimlerinin bu finansı oluşturabilecek gücü oldukça kısıtlıdır. Ayrıca vergi – GSYH oranı son 12 yılda %16 ile %17,5 dolaylarında seyrederken gelir elde etme açısından herhangi bir iyileşme göstermemiştir. Hindistan için karbon fiyatlama uygulaması olası bir gelir kaynağı olarak görülmektedir.

Kaynak: Reuters

Avrupa Birliği'nin 1 Ocak 2026 yılında uygulamaya koyacağı **CBAM** (Karbon Sınırı Ayarlama Mekanizması) çimento, demir, çelik, alüminyum, gübre ve elektrik ürünlerine

karbon fiyatı uygulayarak oluşabilecek karbon kaçak risklerini azaltma – üretim tesislerini daha az karbon salınımı yapan ülkelere kaydırma – için tasarlanmıştır.

Hindistan'da, enerji ihtiyacı için büyük ölçüde kömürlü termik santrallere dayanan demir-çelik (toplam çelik ihracatının %28,3'ü AB'ye gitmektedir) ve alüminyum (%27,2) ihracatının karbon emisyonları üzerindeki etkisi büyük olacaktır. Hindistan'ın kendi karbon fiyatlama mekanizmasını ortaya koyması yalnızca orta vadede karbon azaltım ve uyum için kaynakları arttırmak adına değil aynı zamanda ülke ekonomisinin daha öngörülebilir olması ve karbondan arındırılma sürecinde etkili olacaktır.

Erişim: https://www.financialexpress.com/opinion/mobilising-climate-finance-imperative-of-carbon-pricing/3511704/lite/#new_tab

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Hindistan, Karbon Fiyatlama.

2. Kuzey Kore'nin Tuhaf Balon Taktikleri: Güney Kore'ye Çöp Göndermek / The Heritage Foundation (ABD)

Dünya, Kuzey Kore'nin artan nükleer ve füze tehditleri ile geniş çaplı insan hakları ihlallerine neredeyse alışmış bir durumdadır. Güney Kore askeri, Seul ve en güneydoğu eyaleti de dahil olmak üzere, ülke genelinde **260 Kuzey Kore balonu** bulunduğunu duyurmuştur. Fakat Kuzey Kore'nin bu hareketi, medyada yer alan olumlu yorumların aksine, ciddi endişeleri de beraberinde getirmektedir. Güney Koreliler, balonların ülkelerine geçişi sırasında, Kuzey Kore'nin sahip olduğu biyolojik veya kimyasal savaş ajanları ile donatılmış olabileceği ihtimali nedeniyle, olası Kuzey Kore saldırılarına karşı savunmasız oldukları konusunda endişe duymaktadır.

Geçen yıl, **Güney Kore Anayasa Mahkemesi**, bir yasanın ifade özgürlüğüne yönelik olarak anayasaya aykırı olduğuna karar vermiştir. 2014 yılında, Kuzey Kore, kendi topraklarına uçan balonlara ateş açmış ve bazı mermilerin sınırın güneyine düşmesi sonucu Güney Kore askeri birlikleriyle çatışmaya girmiştir. 2022 yılında Kim Yo-jong, Güney Kore'nin çöp balonlarını uçurmaya devam etmesi durumunda, Kuzey Kore'nin Güney Koreli yetkililere karşı harekete geçeceğini duyurmuştur.

Aynı yıl, Kuzey Kore'ye ait insansız hava araçları, başkanlık konutunun yakınları da dahil olmak üzere, Güney Kore hava sahasına girmiştir. Güney Kore ordusu, insansız hava araçlarını engelleyemediği için yoğun eleştirilere maruz kalmıştır. Güney Kore'nin yeni lideri, selefinin Kuzey Kore'ye karşı izlediği uzlaşmacı politikayı sık sık eleştirmiştir ve Kuzey Kore'nin herhangi bir provokasyonuna karşı kararlılıkla yanıt vereceğini söylemiştir.

Erişim: <https://www.heritage.org/asia/commentary/north-koreas-bizarre-balloon-tactics-sending-trash-south-korea>

Anahtar Kelimeler: Güney Kore, Kuzey Kore, Saldırı.

3. Pakistan'da 2022 Yılında Yaşanan Sel Felaketinde Kırsal Kesimdeki Yoksul Nüfusun Durumu / International Growth Centre (Birleşik Krallık)

27 Temmuz 2022'de **Pakistan Meteoroloji Dairesi**, ülkenin güneydoğu eyaleti **Sindh**'de muson mevsiminin sona ermek üzere olduğunu duyurmuştur. Ancak, bu açıklamadan sonraki iki hafta içinde Sindh, 20 yıllık ortalamasının %500 üzerinde eşi benzeri görülmemiş yağışlara maruz kalmıştır. Bu yağmurlar, Pakistan'ın 70 yıllık tarihindeki **en kötü sel felaketine** yol açmıştır. Sindh, 2010 yılında yaşanan ve ülkenin en şiddetli sel felaketi olarak bilinen olayda gördüğü yağmur miktarının neredeyse iki katına şahit olmuştur. Bu seller, milyonlarca insanın hayatını altüst etmiş ve geniş çaplı maddi hasarlara yol açmıştır. Afet Sonrası İhtiyaç Değerlendirmesi, toplam ekonomik zararın 14,9 milyar ABD doları olduğunu belirlemiştir. Bu zararın %70'inin Sindh'de meydana geldiği tahmin edilmektedir.

Sel, sadece şiddetli olmakla kalmamış aynı zamanda son derece uzun sürmüştür. Üstelik Muson mevsimi sona erdikten sonra bile hayatı kesintiye uğratmıştır. Sellerin zirvesinde su derinliği 2,9 fit kadar yükselmiş, ancak bazı bölgelerde 7 fiti aşan yerler olduğu da bildirilmiştir. Sindh'in büyük ölçüde alçak ve düz olması nedeniyle, sel sularının tahliyesi yavaş ilerlemiştir. Ortalama olarak seller 74 gün sürerken, halkın yerinden edilme durumu 24 gün boyunca sürmüştür. Ancak bazı bölgelerde su baskınları ve yerinden edilmeler yedi aya kadar uzamıştır. İnsanlar, mal almak veya satmak, çalışmak veya

eğitim almak için gittikleri yerlere karayoluyla ortalama bir aydan üç aya kadar erişememişlerdir. Ankete katılan hanelerin %95'i konutlarında bir miktar hasar olduğunu, yaklaşık yarısı ise evlerinin tamamen su altında kaldığını belirtmiştir. Ayrıca, katılımcıların %89'u en az bir hane üyesinin sel nedeniyle hastalandığını rapor etmiştir.

Kaynak: IGC

Erişim: <https://www.theigc.org/blogs/climate-priorities-developing-countries/how-rural-poor-populations-fared-pakistans-2022>

Anahtar Kelimeler: Göç, Muson, Pakistan, Sel.

D. SOSYAL

1. Trump Eleştirdiği TikTok'a Üye Oldu / TIME (ABD)

2020 yılında ABD Başkanı olarak **TikTok'u** yasaklayacağını gündeme getiren Trump, uygulamaya üye olup ilk videosunu paylaşmasıyla yaklaşan seçim öncesinde tüm dikkatleri üzerine çekmiştir. Katıldığı UFC müsabakasında kaydettiği görüntüleri paylaşan Trump, sosyal medyada olmanın kendisi için bir onur olduğunu dile getirmiştir. Trump, 2016 yılındaki seçim faaliyetleriyle alakalı 34 suçtan mahkûm edilirken, cezası 11 Temmuz'da belli olacaktır. Trump, başkan olduğu dönemde Çin merkezli Tiktok'u ABD'li vatandaşları gözetleme ve verilerini elde etmekle suçlamış ve platformun Amerikan bir şirket tarafından satın alınmadığı takdirde yasaklanması için emir vermiştir. Hazırlanan kararnamede, TikTok'un ABD'nin ulusal güvenliğini, dış politikasını ve ekonomisini tehdit ettiğini belirten ifadeler yer almıştır.

Kararname Federal Mahkeme tarafından reddedildiği için yürürlüğe girmemiş ve yıllar sonra Trump konu hakkındaki fikirlerini değiştirmiştir. ABD'nin mevcut Başkanı Biden, sosyal medya platformu Tiktok'un Çin merkezli sahiplerinin hisselerini bir yıl içerisinde satamaması durumunda uygulamanın ABD'de yasaklanmasını öngören yasa tasarısını geçtiğimiz nisan ayında yasalaştırmış, Trump ise TikTok platformunu korumanın bazı pozitif tarafları olabileceğini iddia etmiştir. PEW Research tarafından yapılan çalışmalarda genç Amerikalıların büyük bir kısmı gündemden haberdar olmak için TikTok'u kullandığı ve kullanıcı sayısının özellikle 2020 yılından sonra ciddi şekilde arttığını ortaya konulmuştur. TikTok'u haber alma için kullanan kişi sayısı 2020 yılında %3'ten 2023 yılında %14'e yükselmiştir.

Erişim: <https://time.com/6984861/donald-trump-joins-tiktok-after-trying-to-ban-app-as-president/>

Anahtar Kelimeler: ABD, Seçim, TikTok, Trump.

2. Yirmi Yıllık Avrupa Doğu-Batı Hane Halkı Gelir Yakınsaması / Bruegel (Belçika)

Avrupa Birliği'nin (AB) doğu genişlemesi, son yirmi yılda dikkate değer ekonomik başarılar elde etmiştir. Doğu Avrupa ülkelerinin **GSYH** açısından batıdaki komşularına yaklaşması geniş çapta araştırılmıştır. Ancak, hane halkı gelirleri bu kadar çok incelenmemiştir. GSYH, çalışanların kazançlarını, şirketlerin ve serbest meslek sahiplerinin karlarını, üretim ve ithalat vergileri ile üretim sübvansiyonları arasındaki farkı kapsamaktadır. GSYH, ekonomik performansın en yaygın ölçütü olmasına rağmen, hane halkı geliri bireylerin yaşam standartlarını daha iyi yansıttığı için daha önemlidir.

2004 yılında, **Orta ve Doğu Avrupa'daki 12 ülke (CEE12)**, AB'nin eski 10 üyesi (AB10) seviyesinin %43'üne denk gelen bir kişi başına GSYH'ye sahip olurken, ortalama hane halkı geliri sadece %34 seviyesinde olmuştur. 2023 yılı itibarıyla, CEE12, AB10'un kişi başına GSYH'sinin %69'una ve hane halkı gelirin %62'sine ulaşarak, gelir farkını daraltmada etkileyici bir ilerleme kaydetmiştir. Hane halkı geliri, GSYH'ye kıyasla daha hızlı bir yakınsama göstermiştir.

Gerçek değerler bazında, CEE12 vatandaşlarının en yoksul %5'inin gelirleri 2004'ten 2023'e kadar toplamda %256 oranında artmıştır. Bu, 2004 yılında 100 Avro olan bir gelirin, 2023 yılında gerçek değer olarak 356 Avro'ya yükseldiği anlamına gelmektedir. Bu artış, yıllık ortalama %6,8'lik bir reel gelir artışına denk gelirken, AB'nin yıllık ortalama büyüme oranı olan %0,7'nin çok üzerindedir. Yirmi yıl önce, AB üyeliği, CEE12'ye büyümeyi teşvik etmek için çeşitli fırsatlar sunmuştur. Piyasa kurumlarının güçlendirilmesi, iş ortamının iyileştirilmesi, yabancı yatırımların çekilmesi, sermaye stokunun ve verimliliğin artırılması ve kurumsal yönetişimin iyileştirilmesi gibi adımlar atılmıştır.

Bu süreçte, işgücü hareketliliği, CEE12'den AB10 ve Birleşik Krallık'a göçle sonuçlandı; bu da daha üretken bir ortamda iş deneyimi kazanma, becerilerin geliştirilmesi ve daha yüksek gelirlerle tasarruf yapma fırsatı sunmuştur. CEE12 göçmenlerinin bu sermaye birikimi hem işçi dövizleri hem de ülkelerindeki mülk ve işletmelere yapılan yatırımlar yoluyla kendi ülkelerine de katkıda bulunmuştur. Diğer AB ülkelerindeki yüksek kaliteli eğitime erişim, ODA12 gençlerinin beşerî sermayesini geliştirmiştir. Zayıf inovasyon ve

eğitim performansı uzun vadeli büyüme beklentilerini olumsuz etkileyebilir. Dolayısıyla, AB'nin doğu genişlemesinin üzerinden yirmi yıl geçtikten sonra kutlanacak çok şey olsa da ekonomik yakınlaşma ivmesini korumak için önümüzde büyük zorluklar bulunmaktadır.

Erişim: <https://www.bruegel.org/analysis/twenty-years-european-east-west-household-income-convergence>

Anahtar Kelimeler: Batı, Doğu, Gelir, Hane Halkı.

3. Yetersiz Güvenlik ve Sosyal Sözleşme / Catalyst (ABD)

Catalysy'e göre günümüzde ABD şehirleri geçmişe nazaran güvenli değildir. Ülkedeki şiddet olayları, mülk suçları, ırkçılık, mağaza hırsızlığı ve sınır güvensizliği sorunu 2020 yılı pandemi kısıtlamaları ile büyük artış göstermiştir. Yaşanan olaylara karşı ABD hükümetinin gerekli önlemleri almadığı belirtilirken, doğru olmasa da artık Amerikalıların kendi kendilerini koruma altına alacağı konusunda uyarılmaktadır. CNN'in yayımladığı habere göre ABD'nin büyük şehirlerinde 2021 yılından günümüze kadar cinayet olaylarında **%33** oranında **artış** yaşanırken, polis gücünün yüksek olduğu bölgelerde şiddet içeren suç olaylarında da artış görülmüştür.

Ülkede yaşanan sınır güvenli sorunu ulusal çapta gerilimleri tırmandırırken, ABD'ye yasadışı yollarla göç eden kişi sayısı 2023 yılı aralık ayı itibariyle 250.000'e çıkmıştır. Kentlerde yaşanan evsizlik sorunu, uyuşturucu kullanımı ev ve hayat pahalılığı sorunları giderek sosyal kırılmayı tetiklemektedir. **New York suç endeksinde %37'lik bir artış** görülürken, ağır suç şüphelilerinin %27'si ilk davada tutuklanmış ve %5,6'sı şiddet içeren suçlardan tutuklanmıştır. Kişisel güvenlik uygulamalarının özellikle Küresel Güney bölgesinde arttığı ifade edilmiştir. Küresel Güney'de birçok yer zengin ve fakir mahallelerin ayrıldığı, yüksek çitlerin çekildiği, saldırgan köpeklerin yetiştirildiği ve zayıf polis gücünün bulunduğu yerlere dönüşmüştür. ABD'nin etkisiz güvenlik politikalarının sonucu olarak bu tarz yerlerin ABD'de görülmeye başlayacağı vurgulanmıştır.

Kaynak: Kat Wilcox

Erişim: <https://catalyst.independent.org/2024/06/01/underpolicing-and-the-social-contract/>

Anahtar Kelimeler: ABD, Güvenlik, Sosyal, Suç.

E. TEKNOLOJİ

1. Çin'den Gelen Siber Tehditler Artıyor: İş Dünyası Liderlerinin Bilmesi Gerekenler / American Enterprise Institute (ABD)

Geçen hafta, ABD Ulusal Karşı İstihbarat ve Güvenlik Merkezi ile NSA/ABD Siber Komutanlığı liderleri, Çin'den kaynaklanan siber tehditlerin arttığını ve bu tehditlerin kritik altyapılar ile insan kaynaklarının kullanımına odaklandığını belirtmiştir. Bu durum, Çin'in siber operasyonlarının giderek artan karmaşıklığı ve ölçeğini vurgulamakta ve sadece ulusal güvenlik için değil, aynı zamanda sivil altyapıların istikrarı için de ciddi riskler oluşturduğunu göstermektedir. Amerikan iş dünyası liderleri için bu, özel sektörün ulusal siber güvenlikteki hayati rolünü ön plana çıkararak, daha fazla dikkat ve kapsamlı savunma önlemlerine olan acil ihtiyacı gözler önüne sermektedir.

Ulusal Karşı İstihbarat ve Güvenlik Merkezi Direktörü Michael C. Casey, Çin'in siber olaylardaki en üretken aktör olduğunu ve fidye yazılım taleplerinde yüzde yüz artış yaşandığını belirtmiştir. Hükümet ve iş dünyası liderleri, tehditler kadar hızlı gelişen dinamik siber güvenlik çerçevelerini benimseyerek sürekli yenilik yapmalıdır. Bu, gerçek zamanlı tehdit tespiti için yapay zekadan yararlanmayı, potansiyel saldırı vektörlerini öngörmek için tahmine dayalı analitiği ve hassas iletişimlerini korumak için kuantum şifrelemeyi içermektedir.

Çin'in Stratejik Hazırlığı: Çin'in kritik altyapılara sızma stratejisi, anında veri elde etmek yerine uzun vadeli bir oyun planına işaret etmektedir. Bu taktik, jeopolitik krizler sırasında kaos oluşturmak ve düşmanları zayıflatmak için kullanılacak temel hizmetler üzerinde kontrol sahibi olma niyetini göstermektedir.

Kritik Bir Zafiyet Olarak İnsan Varlıkları: İnsan varlıklarının Çinli ajanlar tarafından kullanılması, teknolojik savunmaları aşan çok yönlü bir riski vurgulamaktadır.

Teknoloji Yeteneği ve Ulusal Güvenlik Üzerindeki Etkisi: Ulusal çıkarları koruma ihtiyacı ile en iyi teknoloji yeteneklerini elde tutma ve çekme zorunluluğunu dengelemek incelikli bir yaklaşım gerektirir. Şirketler, meşru güvenlik kaygıları ile ayrımcı uygulamaları birbirinden ayıran şeffaf ve adil inceleme süreçleri uygulamalıdır.

Proaktif Savunma ve Krize Hazırlık: En kötü senaryolara hazırlık, teknik önlemlerin ötesine geçmektedir. Liderler, siber olaylara karşı koyma konusunda her seviyeden çalışanı eğiten bir esneklik kültürü oluşturmaktadır. Bu, sadece bilişim teknolojisi personelini değil, yöneticileri ve operasyonel ekipleri de içeren düzenli kriz simülasyonlarıyla kuruluşun saldırılara karşı direncini artırmaktadır.

Jeopolitik Dinamikler: Siber çatışmaların yoğunlaşmasıyla, devlet ve devlet dışı aktörler arasındaki sınırlar bulanıklaşmakta ve diplomatik ilişkiler karmaşık bir hal almaktadır. Küresel faaliyet gösteren işletmeler, devlet destekli siber tehditlere karşı varlıklarını korurken, yerel yasalara uyumu da gözeterek bu zorlu ortamda dikkatli adımlar atmalıdır.

Erişim: <https://www.aei.org/op-eds/increasing-cyber-threats-from-china-what-business-leaders-need-to-know/>

Anahtar Kelimeler: Çin, Siber, Tehdit.

2. AB Siber Güvenlik Endeksi'nin Küresel Ölçekte Uygulanması / Observer Research Foundation (Hindistan)

Avrupa Birliği'nin 2024 yılı mart ayında yayınladığı **Siber Güvenlik Endeksi (CSI)** küresel ölçekte türünün ilk örneği olmuştur. AB'nin CSI endeksi dört geniş alanı – **politika, kapasite, endüstri ve operasyonlar**- bir arayan getiren ve on altı alt alandan oluşan hiyerarşik bir endekstir. CSI ile herhangi bir AB üye ülkesinin siber tehdit tanımlaması, kontrol altına alınması ve pasifize edilme yeteneği hesaplanabilmektedir. AB'ye göre tasarlanmış ve uygulamaları başarılı şekilde gerçekleşmiş CSI, küresel ölçekte uygulanmak istendiğinde yetersiz kalmıştır.

Bir ülkenin internet nüfus oranı o ülkede internete erişimi olan nüfusun yüzdesi olurken, 2023 yılı itibariyle AB üyeleri arasında internet kullanım oranının en düşük olduğu ülke %80,4 ile Belçika olmuştur. Hindistan'da internet kullanıcı sayısı her geçen gün istikrarlı bir şekilde artış gösterse de internet nüfus oranı burada %50 seviyelerindedir. Ancak Hindistan'da halkın internete sınırlı erişimi olması siber alandan tamamen uzak olduklarını göstermemektedir. CSI'a veri sağlayan kurum ve kuruluşların AB'ye bağımlı

olması sebebiyle endeksin G20 ülkelerinde kullanılabileceği düşünülse de endeksin taklit edilmesi durumunda buna AB tarafından izin verilmeyeceği düşünülmektedir.

CSI'nin göstergeleri bir ülkenin bilişim teknolojileri ile doğrudan ilgilienmektedir. AB üyesi ülkelerin tamamı bilişim teknolojileri açısından oldukça gelişmiştir. Bu sebepler AB arasında ülkelerin siber güvenlikleri rahat bir şekilde karşılaştırılmaktadır. CSI'nin küresel ölçekte uygulanabilir olması için endeks ağırlığını belirleyen parametrelerin yeniden gözden geçirilip belirlenmesi gerekmektedir. Örneğin G20 ülkelerine uygulandığı düşünüldüğünde Hindistan ve Güney Kore arasında siber güvenlik meselesinin adil şekilde karşılaştırılma yapılabilmesi için önemli ölçüde standardizasyon yapılması gerekmektedir.

Kaynak: ORF

Erişim: <https://www.orfonline.org/expert-speak/challenges-in-applying-the-eu-cybersecurity-index-globally>

Anahtar Kelimeler: Avrupa, Bilişim Teknolojisi, Hindistan, Siber Güvenlik.

F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER

1. Center for Strategic and International Studies

Küresel Güney'de Dijital Kamu Altyapısına Yaklaşım

Çevrimiçi Etkinlik (28.06.2024)

Dijital dönüşüm son yıllarda gelişmekte olan dünyaya birçok fırsat getirmiştir. Dijital Kamu Altyapısının (dijital kimlik, dijital ödeme sistemi ve dijital veri değişim sistemi) ekonomik kalkınma ve Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini daha ileri taşımaya yardımcı olacağı söylenmektedir. Gerçekleştirilecek etkinlikte dijital kamu altyapısı detaylı bir şekilde incelenecek ve tartışılacaktır.

Erişim: <https://www.csis.org/events/approaches-digital-public-infrastructure-global-south>

2. Urban Institute

Ev Sahibi Olma Açığının Kapatılması

Çevrimiçi Etkinlik (11.07.2024)

Ev fiyatlarının ve faiz oranlarının yüksek olması halkın ev sahibi olma veya refah düzeyini artırma imkanını kısıtlamaktadır. Gelirdeki eşitsizlik, emlak piyasasında ayrımcılığın yapılması, taraflı değerlendirme yapılması ve diğer birçok faktör ev sahibi olmayı veya ev sahibi olduktan sonra halk refahını olumsuz etkilemektedir. Gerçekleştirilecek etkinlikte bu sorunlar üzerine bir tartışma gerçekleştirilecektir.

Erişim: <https://www.urban.org/events/closing-homeownership-gap-new-wealth-building-tactics-across-country>

3. The Royal United Services Institute for Defence and Security Studies

2024 NATO Zirvesi

Çevrimiçi Etkinlik (15.07.2024)

2024 yılı NATO'nun 75. kuruluş yılı olurken, temmuz ayında Washington'da gerçekleştirilecek NATO zirvesi, ittifak üyeleri için birliğin gücünü ve kararlılığını pekiştirme adına kritik bir fırsat sunmaktadır. Zirvede, Ukrayna'ya yardım meselesi, savunma sanayi üssünün geliştirilmesi ve mevcut tehditler üzerine görüşülecektir. Etkinlikte, NATO zirvesine yönelik görüş alışverişi yapılacaktır.

Erişim: <https://my.rusi.org/events/unpacking-the-2024-nato-summit.html>

Bu rapor KOSAM tarafından
özel olarak hazırlanmıştır.
www.kosam.org

KOSAM'dan...

Belirlediği alanlarda araştırma raporları üreten, bilgi notları yayımlayan, farklı sorunlara çözüm sunma amaçlı projelere imza atan bir yapı hüviyetindeki **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)**, Konya merkezli bir düşünce kuruluşu olarak 2022 yılının ilk çeyreğinde kuruldu.

Ekonomi, ticaret, sanayi, iç ve dış politika dinamikleriyle sosyal politikalar, tarım, çevre, akıllı şehir, sağlık, enerji vb. konularla ilgilenen KOSAM faaliyetlerini şehir, ülke ve dünya ekseninde farklı başlıklarda yürütür.

Merkez; uluslararası düşünce kuruluşlarının faaliyetlerini, raporlarını ve güncel değerlendirmelerini düzenli takip eder. Bu kapsamda 2022 yılından itibaren KOSAM bünyesinde; dünya ve ülke gündemi hakkında bilgilenmek, düşünce kuruluşlarının raporlarından haberdar olmak ve en önemlisi küresel fırsatlardan faydalanıp risklerden kaçınmak için stratejik çalışmaları aktarmak amacıyla “**Dünya Ne Konuşuyor?**” Raporları hazırlamaktadır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu, her ayın ilk ve ikinci yarısını kapsamak üzere **ayda iki defa** okurlarıyla buluşmaktadır. Rapor için **Kuzey ve Latin Amerika, Euro Bölgesi, Orta ve Uzak Asya, Afrika, Orta Doğu, Avrasya** vb. çeşitli bölgelerde faaliyet gösteren düşünce kuruluşlarının gündemleri KOSAM'ın uzman kadrosu tarafından analiz edilir. Süreçte “Hangi kuruluş ne tür konularda çalışmış, gündemde ne var ve gelecekte beklentileri neler?” sorularına cevap aranır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu; **Ekonomi, Politika, Çevre, Sosyal ve Teknoloji** olmak üzere **beş ana başlıkta** hazırlanır. Makale, rapor, bilgi notu, yorum vb. çalışmaların kısa özetleri okuyucuya yansıtılırken konu başlığı, makalenin hangi kurumdan alındığı ve bu merkezlerin hangi ülkede faaliyet gösterdikleri de raporda yer alır. Her özetin sonunda konuyla ilgilenen okurların orijinal çalışmaya hızlı bir şekilde ulaşabilmesi için erişim linkleri açık şekilde paylaşılır.

KOSAM olarak hedefimiz; “Dünya Ne Konuşuyor?” sorusunun cevabını ve bölgelerinde ulusal/ uluslararası politikaya yön veren kuruluşların “**yarınların gündemi**” olarak gördükleri farklı başlıkları analiz ederek güncel hâli ile aktarmaktır. Bu bağlamda **2024 yılında da** ekonomi, siyaset, ticaret, sanayi, sosyal politika, eğitim, çevre vb. alanlarda yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası araştırma ve çalışmalar yürütmeye, büyük veri analizi ile mevcut durum değerlendirmeleri yaparak geleceğe ışık tutmaya ve **sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamaya devam ediyoruz.**